

Mgr. Barbora Kráľová, PhD. absolvovala štúdium na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo v jazykovej kombinácii anglický jazyk a kultúra a ruský jazyk a kultúra. Doktorský titul z translatológie obhájila na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Dva roky pracovala ako projektová manažérka v prekladateľskej agentúre, potom sa prekladu beletrie a marketingových textov začala venovať na voľnej nohe. Debutovala prekladom viacerých poviedok v knihe *Krvilačné tety a iné zvery* od Sakiho (Európa), ďalej nasledovali preklady autorov ako A. C. Doyle (*Diabolská izba*, Európa), B. Stoker (*Dáma v rubáši*, Európa). Venovala sa knihám pre deti (séria komiksov *Veľký frajer Nate*, *Albatros* a i.). V tvorivej prekladateľskej spolupráci prispela k prekladom *Kroník Amberu* (Tatran) od R. Zelazneho a série *G. R. R. Martina Pieseň ľadu a ohňa* (Tatran). Vo voľnom čase organizovala literárne večery v nitrianskej kaviarni *Trafačka* a organizovala *Noc literatúry 2017* v Nitre. Aktuálne už takmer dva roky pracuje ako šéfredaktorka pre beletriu vo vydavateľstve *Ikar*.

Pomáhali ste si pri preklade ságy Hra o tróny nejakými paralelnými textami? Mali ste konzultantov?

Pomáhali sme si hlavne anglickou online encyklopédiou, ktorú vytvorili fanúšikovia. Bez nej by to asi bolo o dosť ťažšie. Obe sme si občas niektoré veci vyhľadávali aj v jazykoch, ktoré sme študovali – ja v ruštine a Lucia v portugalčine. Našla som aj online verzie ruských prekladov, ale neviem, či boli oficiálne, lebo takmer vždy, keď som tam niečo chcela nájsť, tak tá konkrétna pasáž chýbala. Mala som pocit, že tretina textu z toho ruského prekladu jednoducho zmizla. Češtine sa asi väčšina slovenských literárnych prekladateľov vyhýba, je priveľmi blízka na to, aby sa jej potom človek dokázal striasť. Nuž a raz som mala snahu skonzultovať s niekým časť brnenia, ale nepochodila som. Takže nakoniec sme konzultovali hlavne encyklopédie a internet.

Ako by ste opísali štýl G. R. R. Martina a aké prekladateľské oriešky sa v jeho textoch najčastejšie vyskytujú?

Jeho štýl je pomerne čistý, mne sa prekladal dobre, ku koncu doslova výborne, už som ho poznala. V porovnaní s Rogerom Zelaznym to bola malina. Popravde, takto s odstupom času si už ani veľmi nespomínam na nejaké oriešky. Podchvíľou sa vyskytlo nejaké hovoriace meno alebo názov, ktoré bolo treba urýchlene vyriešiť. Hlavným orieškom bol rozhodne ten nikdy nekončiaci objem textu.

Aké je to spolupracovať na preklade knihy s iným prekladateľom? Aké výhody alebo nevýhody to prináša?

Pre mňa to nebola prvá skúsenosť, prekladala som už s kolegami Kubušom a Djovčošom zbierku poviedok britského satirika Sakiho. V tomto prípade to však bolo naozaj iné, išlo o spoluprácu na jednom texte a vyžadovalo si to aj špecifický prístup. Za seba hovorím, že to bola vynikajúca skúsenosť. Cítila som veľkú istotu a vďaka tomu sa mi pracovalo úplne inak.

Preferujete po tejto skúsenosti skôr spoločné preklady alebo naďalej radšej prekladáte samostatne?

Pravdupovediac, radšej by som už prekladala len vo dvojici, ale asi len s Luciou. Boli sme dokonale zohraté.

Ako vnímate teóriu prekladu vo vzťahu k praxi? Dokáže prekladateľ s teoretickým zázemím vytvoriť lepší preklad?

Nerada by som to hodnotila z toho hľadiska. Keďže sama mám teoretický základ, nie som si istá, či sa dokážem odosobniť. Núti ma to uvažovať smerom, ktorý glorifikuje teóriu. Podľa mňa je teoretické zázemie potrebné – otvára obzory, rozširuje diskusiu. Prekladateľ s teoretickým zázemím jednoducho úplne inak uvažuje, inak vníma súvislosti, ale to neznamená, že „nadupaný“ teoretik vie prekladať. Podstatný je cit pre jazyk a štýl a pravdaže všeobecný rozhľad.

Existuje kniha, ktorú by ste niekedy chceli preložiť?

Nie, nemám žiadny prekladateľský sen. V zásade som celkom zvedavá, aké preklady sa ku mne dostanú, s čím ma ten-ktorý vydavateľ osloví.

Čo by ste odporučili študentom – budúcim prekladateľom?

Aby nemali priveľké oči, literárny preklad je tvrdý chlebíček. Ak chcú prekladať beletriu, mali by si cibriť štýl a učiť sa od najlepších. Mne veľmi pomohlo, že som diplomovú prácu písala na tému kritiky prekladu beletristického diela. Porovnávaním viacerých prekladov od skúsených prekladateľov som veľa pochytila. Dobré je tiež na začiatku spolupracovať s kvalitným redaktorom.

Étienne Dolet povedal pred smrťou slávnu vetu: „Traduttore, traditore.“ Čo si o tom myslíte? Je prekladateľ zradca?

Nevidím to tak tragicky. V preklade sa vždy čosi stráca. Podstatné je, koľko sa v ňom dá nájsť.

Otázky formuloval
Marián Kabát